

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK

Uredništvo in upravnništvo v Trstu: ulica S. Francesco d'Assisi 20, v Ljubljani: Hotel „Malič“, Šeienburgova ulica.

Pesamezna številka 4 vinarje.
Naročnina v Trstu-Ljubljani mesečno K 1.20; po pošti mesečno K 1.50; četrtletno K 4.50; polletno K 9.—; celoletno K 18.—; za inozemstvo celoletno K 28.—.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Oglasi: 8 vinarje 1 mm. visokosti šestrostolpne vrste. — Za odgovor je priložiti znamko.

Pametna beseda.

Tudi „Edinost“ se je ozrla na brzajavne pozdrave, izmenjane te dni med hrvatskimi pravaši v Zagrebu in vodstvom S. L. S. v Ljubljani in je pri tej priliki zavzela edino pravilno stališče v vprašanju odnosov med Slovenci in ostalimi južni Slovani.

Hrvatski pravaši hočejo imeti ozke zveze s Slovenci, nočejo pa niti slišati o Srbih, katere sovražijo in se celo združujejo s protinacionalnimi vladami — n. pr. za časa Rauchovega banovanja — ako one preganjajo Srbe in vršijo nad njimi najhujša nasilja. Slovenski klerikalci odobravajo z vsem srcem to protisrbsko politiko hrvatskih pravašev in sovražijo brate Srbe, ki so ravno tako naši bratje kot Hrvati in zato je bilo zelo umestno, da je „Edinost“ izjavila, da se s tako politiko ne strinja, da morajo biti Slovenci enako ljubi brate kot Hrvati, tudi Srbi in Bolgari.

To je bila pametna beseda, ali ako bi hotela biti „Edinost“ konsekvantna v svojem zagovarjanju jugoslovanske ideje, bi morala iti še malo dalje, ozreti bi se morala na razmere v Istri, s katere voditelji jo veže tesno prijateljstvo in bi mogla na nje tudi uplivati, ako pa že to ne, bi se vsaj pojasnilo razmerje med narodno, t. j. jugoslovansko mislečimi Slovenci in oficijelnim vodstvom istrskih Hrvatov.

Istrski hrvatski poslanci torej narodni voditelji, so — pravaši. Oni tega ne tajijo, nasprotno, naglašajo svoje pravaštvo pri vsaki važni priliki, pozdravili so brzajavno vsepravaški shod v Zagrebu in odklonili so vdeležbo pri znanem protestnem zborovanju na Dunaju radi preganjanja dr. Ivana Lorkoviča — ker so dobili tako zapoved od pravašev v Zagrebu in klerikalcev v Ljubljani. Kot pravaši so istrski hrvatski poslanci odločni nasprotniki Srbov, ki jih moramo smatrati Slovenci ravno tako za naše brate, kot Hrvate. Kot s takimi torej ne bi smeli in ne bi mogli imeti juposlovansko misleči Slovenci nobenih stikov in vendar živijo politični

krogi, ki stojijo za „Edinostjo“, v najboljših odnosih z istrskimi hrvatskimi pravaši.

To se nam ne zdi dosledno, hote ali ne hote moramo gledati v tem neke vrste politično dvoživstvo, ki je takointako značilno za oficijelno politiko tržaškega Slovenstva. Te politike sicer ne določa tržaško slovensko ljudstvo, temveč samo ozek krog ljudi, ki se zbirajo okoli „Edinosti“ ali ker druge slovenske politike v Trstu ni, mora biti tudi za nas merodajna politika tega ozkega kroga ljudi, ki napravijo vse lepo po domače med sabo in pridejo potem samo radi lepšega pred ljudstvo — z izvršenimi, končanimi dejanji, ki naj jih ljudstvo samo vzame na znanje.

Naj bo torej „Edinost“ dosledna, naj gre v svojem pravilnem razlaganju jugoslovanske misli malo dalje in naj enkrat vpraša svoje zaveznike v Istri, kako stališče zavzemajo oni v jugoslovanskem vprašanju. Važno je to posebno že radi tega, ker zastopa v državnem zboru slovenski istrski volilni okraj mož, ki ga sicer visoko cenimo in spoštujemo, ki je pa vendarle — pravaš.

Odkritost in jasnost naj vlada v vsem našem javnem življenju, dvoživstvo naj pa izgine in z njim neodkritosrčnost, ki se je v slovenski politiki zelo udomačila, kar se zaupa celo tudi pri „Edinosti“, ki istočasno obsoja protisrbsko politiko hrvatskih pravašev in živi v najtesnejših odnosih — z enim delom teh pravašev. Zato bi bilo dobro, da bi sledila pametni besedi, ki jo je naslovila „Edinost“ na naslov pravašev v Zagrebu in klerikalcev v Ljubljani, tudi pametna in resna beseda na naslov njenih tesnih zaveznikov, hrvatskih pravašev v sosedni Istri.

Bilo bi to zelo potrebno in koristno, ali iluzij si ne delamo nikakršnih, ker gg. pri „Edinosti“ niso navajeni sprejemati nasvetov, vsako kritiko pa odklanjajo — s komodnim ogorčenjem, ali, storili smo svojo dolžnost. * Nemške državnozbornske volitve. Zanimivo sliko kažejo končni rezultati vseh oddanih glasov. Število volilnih opravičencev je znašalo 14,236.722, od teh jih je volilo 85%.

t. j. 12,188.337. Dalje je važno številno razmerje med vladnimi strankami, takoiimenovanim črnomodrim blokom in opozicijsko levico. Levica (socijalni demokratje in naprednjaki) je dobila pri teh volitvah 7,467.000 glasov (leta 1907. 6,120.000), dočim so vladne stranke (centrum in konservativci) znatno nazadovali. Dobili so le 3,967.000 glasov (l. 1907. 4,166.000). Te številke tudi postavijo v pravo luč prazno bahanje naših slovenskih klerikalcev o moči in slavnih zmagah nemških centurmashev.

Iz slovenskih krajev.

Iz Ježice. V nedeljo 14. t. m. je sklical načelnik prostovoljnega gasilnega društva na Ježici g. Vinko Ahlin v društvenem domu občni zbor, katerega se je udeležilo samo 20 župnikovih podrepnikov. Gasilno društvo šteje 50 mož. Radi premale udeležbe se občni zbor ni mogel vršiti, ker ni bilo dve tretjinske večine zborovalcev. Vzrok, da se gasilci niso udeležili zborovanja tiči v tem, ker vedno župnik določuje, koga se mora voliti, in to radi tega, ker računa na podporo iz gasilne blagajne za nepotrebni čukarski dom. Zato se tudi vedno vtika v gasilska zborovanja, pregledovanje računov in v volitve. Kadar ima župnik volitev cerkvenih ključarjev in odobritev računov pa opravi vse brez nas. Ako torej župnik pri svojih stvareh lahko izhaja brez gasilcev, smo tudi mi gasilci pri svojih stvareh lahko brez njega. Za nedeljo 21. t. m. ob 10 uri dopoldne ježzopet sklican občni zbor in to seveda v čukarskem domu. Ker pa večina gasilcev ne mara prestopiti tega praga, bomo že gledali da prihodnjič ne bomo več zborovali med čukulado. Torej gasilci, pridite v nedeljo vsi in agitirajte, da noben naš pristaš ne izostane, da oddamo glasove članom, ki jim je res pri srcu blagor gasilstva.

Gasilec.

LISTEK.

Nostradamus.

Sedmo poglavje.

Royal de Beaurevers.

I.

Zakaj Royal in zakaj de Beaurevers.

Zdelo se je, kakor da je ta dvajsetletni mladi mož preživel petdeset let na vojni. Znal je vse pretkanosti starih vojščakov, in to brez pouka, po instinktu. V umetnosti borjenja mu noben učitelj ne bi bil imel več česa pokazati, obvladal je vse finoče francoske, laške in španjolske borilne šole — a krona vsega je bil njegov strašni reverzni sunek.

Vse se ga balo, ker je bil tako hude jeze, tako trd in neutrudljiv. Mirta je imela prav: bil je kovan iz čistega toležanskega jekla.

Bil je krut in neusmiljen. Sam ni vedel, ali bije srce pod njegovim oklepom iz bivolove kože. Njegovo edino zaupanje je bilo v svoj rapir, njegovo edino spoštovanje — do starega Brabanta. Pri tem je bil lep kakor vrag, spreten in eleganten kakor tiger. V bojnem metežu so mu trepetale nosnice, iz oči

so se mu utrinjali bliski. Kadar je bil najet, da izvrši kako delo, je udrl po naznačeni poti z nepremagljivo silo naravne moči, in moritev, plenitev in požar so ga spremljali. Še ena poteza: bil je ponosen in do blaznosti ljubosumen na svojo neodvisnost. Pri zavzetju Calaisa se je vojvoda de Guise začudil besni hrabrosti mladega moža. Po boju ga je dal poklicati v svoj šator in ga vprašal:

„Dam ti kompanijo, ako se hočeš navezati name in me služiti.“

„V kateri zadevi naj vam služim?“ je vprašal Royal de Beaurevers hladno. „In koliko mi boste plačali?“

„Ne potrebujem te samo za eno zadevo. Rad bi kupil tvoj meč za vedno, ali razumeš?“

„Nemogoče, ker je že prodan.“

„Komu?“

„Meni.“

In je odšel iz šatora ter pustil osuplega poveljnika samega. Po zavzetju Calaisa pa je vojvoda de Guise odslavlil vse pomožne čete in vse prostovoljce, ki se niso hoteli zapisati v redno vojsko. Med temi je bil tudi Royal de Beaurevers; odšel je na aventuro v družbi Brabantovi in nekaterih tovarišev, ki jim je bil poglavar. Pa tudi to malo četo je razkropila revščina in pomanjkanje po par mesecih. Nastopila je doba, o kateri pisatelj

naše vesti nima poročil, skoraj gotovo je izvrševal Royal de Beaurevers te čase posel plenivca in razbojnika na kraljevskih cestah.

Mimogrede bodi omenjeno: Royal de Beaurevers ni znal brati. On ni znal pisati, ni znal misliti. Morala mu je bila nepoznana tuji mu pojmi o dobrem in zlem. Razen borbe in boja ni znal ničesar. Bil je neobklesana, neobkovana sila. Nihče mu ni bil zbudil vesti, da bi iskala svojih zakonov.

IV.

Dva jezdeca sta napadla neznanega potnika.

Bilo je proti koncu zime l. 1558. Po cesti iz Fontainebleaua v Pariz sta se pomikala drugoma dva jezdeca, pičlo miljo daleč od Meluna. Noč je bila črna kakor v rogu, lilo je curkoma. Konja sta bila blatna do obrvi in suha, da sta se smilila človeku. In suha sta bila tudi jezdeca, poznalo se jima je na obrazih, da sta lačna in žejna.

In res! Že mesece morda se nista bila nasitila in napojila do dobra. V njiju pasovih ni bilo niti beliča. Njuna usnjata jopiča sta bila raztrgana, čevlji razdrapani; preluknjana in obledela plašča sta jim bila služila po vsem videzu že mnogokrat za odejo in za zgavje, kadar sta prenočevala pod milim ali nemilim nebom.

DNEVNE VESTI.

Proti potrditvi poslancev prof. Peisnerja in Ribnikarja. Politika kranjske deželnozbornske večine je skrajno nedosledna in silno šovinistična. Kakor znano sta bila lansko leto na mesto odstopivših naprednih ljubljanskih poslancev gg dr. Oražema in Kneza izvoljena pri dopolnilni volitvi poslanca profesor Reisner in tržni ljubljanski nadzornik Adolf Ribnikar. Dokler sta bila v zbornici še Knez in dr. Oražem klerikalni deželnozbornski večini niti na misel ni prišlo, da ne bi odobrili ožjo izvolitev. Toda ko sta bila izvoljena Ribnikar in Reisner je „Slovenec“ takoj slovesno izjavil, da ožjo izvolitev deželnozbornska večina nikakor ne bo verificirala. Kaj nameravajo s tem klerikalci ni znano. Deželni odbor kranjski je v resnici proti izvolitvi Ribnikarja in Reisnerja že vložil protest. Vlogo ima sedaj v rokah verificacijski odsek deželnega zbora. Radovedni smo, kaj ho sklenila klerikalna večina v odseku. V slučaju, če se postavi na stališče deželnega odbora in razveljavi izvolitev obeh poslancev, mora priti v hudo nasprotje z vlado, ki odločno zahteva potrditev. Če namerava klerikalna večina pri tem vprašanju postopati v resnici skrajno radikalno, kar se bo najbrže tudi zgodilo, znamo doživeti morda še kako presenečenje. Klerikalni večini je sicer vseeno, če deželni zbor tudi pade, ker pričakuje, da pride v novo zbornico še v večjem številu, veliko vprašanje pa je, če ostanejo take razmere tudi trajne.

Deželno-zbornski mandati slovenskih naprednjakov na Goriškem verificirani? Kakor poroča torkova „Soča“, bo večina baje verificirala mandate slovenskega veleposestva v goriškem deželnem zboru. Seveda sedaj hočejo slovenski črni klerikalci opravičevati svoj brutalni nastop proti slovenski manjšini in zvrčajo vso odgovornost za posledice, ki so nastale vsled njih breobrazne taktike in politične nečednosti v deželnem zboru, na vlado, češ, da je ona pravi povzročitelj vseh slovenskim naprednjakom storjenih krivic. Don Gregorčič pa najbrže meče svojim volilcem pesek v oči, ker bi rad odvrnil njih pozornost od desolatnih in žalostnih gospodarskih razmer v deželi.

Zmešnjave pri občinskih volitvah v Kandiji. Tudi drugi dan volitev je bil velik naval na volišču. Volile so podobčine: Stranska vas, Gotna vas, Smolenja vas in Potov Vrh. Volitve bodo trajale še dva dni, pa bodo še težko končane. Polovico volilcev menda sploh ne pride k volitvam, mnogo jih, še danes ni dobilo izkaznic in glasovnic. Pojavile so se velike zmešnjave. Eni hočejo veliko obično že zdaj razlrgati na tri samostojne občine. Politične stranke so same med seboj nejedine. Okrog Jurko in Vavte vasi prevladuje gospodarska stranka, kateri so se podvrgli volivci klerikalne in liberalne stranke. Vsaka vas bi rada imela svojega župana. Splošno se čuje, da bo Zure težko prodr, ima preveč nasprotnikov. Vsled poizvedb iz dobrega vira, Zure sam ni vsega zakrivil, kar se mu očita. Pri mnogih obdolžitvah če se jih dosledno preišče, se razvidi, da največ volilcev nima niti pojma o važnosti volitev, najmanj pa glede določb novega občinskega volilnega reda. Napredna stranka dela brez vsakega smotrenega vodstva, dočim so klerikalci povsod pridni na delu. Izid volitev v tej občini bo eden najzanimivejših izmed vseh kmečkih občin na Kranjskem.

Slovenski ne znajo pri c. kr. državnem pravdnistvu v Trstu. Imajo tiskane formularje za odloke o konfiskacijah — znamenje da v Trstu radi konfiscirajo — ali sestavljena je tiskovina na taki slovenščini, ki je v rabi samo še — pri „Edinosti“. Čudno je, da cenzuriraje slovenske liste ljudje, ki ne znajo slovenski; zato je najbrže tudi bilo zaplenjeno pretčerašnje „Jutro“.

Laška nesramnost. Vsemu svetu je znano, da ni hujših nacionalnih nestrpnosti kot so tržaški kamoristi. So v srečnem položaju, da jih več ali manj pametna avstrijska vlada podpira v vsem njihovem, mnogokrat naravnost barbarskem početju proti našemu narodu, ki je žal navezan živeti z njimi v eni in isti deželi. Od raznih podpor

ne dobe Slovani v Primorju niti trohice, dočim plačujejo nad polovico vseh davkov, saj jih je nad dve tretjini vsega prebivalstva. Na drugih poljih so razmere ravnotako prikrojene na način, ki nas Slovence vedno prikrajša na nujnejših interesih. Najhujše in za naš narod naravnost sramotno pa je šolsko vprašanje po celi deželi, koder mejimo z Lahi. Sedaj hoče tržaški magistrat zopet zadati hud udarec našemu narodnemu življu s tem, da odpro v dveh krajih v mestu nove šole z laškim učnim jezikom, dočim bo gotovo zahajalo nad polovico otrok slovanskega pokoljenja v te šole. To sta na novo projektirani šoli v Kjadinu sv. Alojzija in pa v okraju sv. Vida. Vsaj za sv. Vid lahko rečemo, da bo skoro, ako ne nad polovico dece, ki bo zahajala v to moderno duševno klavnico, naše krvi. Il Piccolo, ta največji politični švindler pa prikazuje to, da hoče občina postaviti te dve novi šoli, prikazovati kot nekako revanšo italijanskemu delu prebivalstva, češ, da smo Slovenci dobili novo šolo v Gropadi. Za tako norčevanje iz naših nacionalnih postulatov bi moral dobiti oni duševni kadaver, ki je to v Piccolu načelkal zadoščenje edinole s pasjim bičem, toda v nas tržaških Slovencih je zahteva po ljudskih šolah srečno prijadrala na svoj cilj. Pod takimi razmerami, ko se omejujemo samo na običajen šolski shod, ponavadi vsak september, ki izgleda kot nekaka pogrebna onih nedolžnih angeljčkov, ki nam jih je tuja učilna spremenila v zlodje v renegate, s takimi „koraki“ ne bomo seveda prišli nikamor. Pa brez zamere. Toda mi moramo računati s silnim nasprotnikom podpiranim od vlade. Vlada pa je odvisna od parlamenta, v parlamentu pa je mnogo poslancev slovanskega naroda. In tem velja povedati, da bo treba enkrat temeljito spremeniti taktiko z ozirom na slovanski jug, ker tako kot dosedaj ne gre več. Toda tržaški Slovenci morajo tudi sami začeti nisliti drugače.

Hrvaški sabor. Hrvaški uradni list „Narodne Novine“ z dne 16. t. m. objavlja cesarski patent, s katerim se hrvaški sabor sklicuje na 7. februarja t. l. v Zagreb k zasedanju.

Slovanska gledališka družba Na Ruskem se je organizirala posebna slovanska potovalna gledališka družba, ki namerava že tekom tega meseca obiskati s svojimi predstavami razna slovanska mesta. Družbi načeljuje ruski dramaturg V. A. Toporkov Lezjanik, rodom Čeh. Družba obstoji iz 22 članov in obišče vsa večja mesta: Dunaj, Budimpešta, Prago, Zagreb, Ljubljano, Opatijo, Sofijo, Carigrad, Solun, Osek, Sarajevo, Cetinje, Dubrovnik, Ruščuk, Varno in Belgrad. V svoj gledališki repertoar je družba sprejela samo slovanske igre in opere; tako n. pr.: Tolstoj: Car Feodor Joanovič; Dostojevski: Bratje Karamazovi in Puškin: Boris Godunov.

Dolenjska v snegu. Iz Novega mesta se nam z dne 17. t. m. poroča: Vreme se je kar čez noč izpremenilo. Dolenjska je legla spat še brez snežne odeje, a vsiala je vsa snegom pobeljena. Mrzla burja podi pred seboj droben sneg ter pripravlja pot za sani. Kot se kaže, bo še le zdaj pričela prava zima.

Žalostna rodbinska drama. V noči dne 14. t. m. so doživeli gostje kavarne Kossar v Ptuj žalosten dogodek. Okolo 11. ure po noči je prišla Kossarjeva žena vsa s krvjo obilita v gostilniški lokal in namignila, da jo je mož obstrelil. Stražnik Scheifler je udril takoj v stanovanje Kossarja in ga našel z revolverjem v roki. Bil je ves krvav. V postelji je ležal 4-letni sinček, obstreljen na čelu. Kossar je bil takoj aretiran. Svoja krvava dejanja je storil iz ljubosumnosti.

Pri podiranju drevja ubit. Posestnikov sin Josip Hotko je v Brežicah z več delavci podiral v graščinskem gozdu drevje. Ko so delavci neko našagano drevo podirali, je isto padlo tako nesrečno na Hotka, da je obležal mrtev na tleh.

Za Ciril-Metodovo družbo nam je poslal g. Švara Karel 6 K kot darilo 12 premikačev južne železnice. Denar smo takoj odposlali v centralno pisarno v Ljubljano.

Iz tržaške proste luke. Posebno pozornost je sedaj obrnilo na red, mir in nedotakljivost lastnine pazeče oko zakona — tržaška policija — na nehanje in tiho delovanje t. zv. težakov v prosti luki, ki je nekak Eldo-dorado za razne dolgoprstneže. Tržaški listi dan na dan poročajo o večjih ali manjših tatvinah in tatvinicah. Izborna pa so organizirani ti nepoznavalci med mojim in tvojim. Delujejo tajno, pretkano in hitro, ker čas je zlato. Policija zaloti in dobi v svojo pest tudi na tem polju prav originalne uzmoviče, kateri odnašajo blago iz proste luke na popolnoma primitiven način. V dokaz nam je 28 letni težak Santo Železnik, iz Trsta, ki so ga varnostni organi zalotili pri izmikavanju kave. Železnik je ravno narezal vrečo kave, postavil svojo vrečko pod narezo in pustil, da je kava lepo drsela v njegovo vrečko. Pri tem poslu pa je bila smola. V imenu postave je moral Železnik klaverno odditi na finančno stražo. Tu so mu preiskali vso obleko in žepe. In finančni pazniki so našli v njegovi obleki všit 40 cm. dolg žep, kamor je spravljaj tuje blago, da ga je lažje odnašal iz proste luke. Izročili so ga sodišču.

Velikanski požar v Pulju. V torek popoldne je nastal v skladišču manifakturne trgovine Antona Bogatta v Pulju velikanski požar, ki je upepelil vso zalogo blaga. Škoda znaša 50 000 kron.

Božjo mater ukradli. Iz Reke poročajo: Uprava tukajšnje stolne cerkve je ovadila policijo, da so neznani tatovi odnesli iz cerkve srebrn tupač, močno pozlačen kip matere božje. O tatovih ni nobenega sledu.

Prijazen gost. Te dni je prišel k posestniku Jožefu Černovtku v Marijni Gradec mlad, mestno oblečen mož in prosil za prenočišče. Posestnik je prošnji ugodil. Ko se je Černovšek naslednjega jutra zbudil, ni bilo o tujcu ne duha ne sluha. Z njim vred je zmanjkalo tudi 100 kron denarja, srebrna ura in dve verižice.

Zastrupljenje z alkoholom. 27-letni Jakob Golob iz Lubečnega je prišel 11. t. m. k posestniku Antonu Ajdniku na obisk. Nato sta odšla oba v gostilno in popivala. Iz gostilne sta se zopet vrnila domov. Golob si je privoščil na stanovanju svojega prijatelja Ajdnika še precej žganja. Kmalu jo postal tako pijan, da ga je morala spraviti Marija Ajdnik v hlev, da se prespi. Ko je prišla čez dve uri pogledat, kaj dela, je bil Golob že mrtev. Zdravnik je konstatiral, da je umrl vsled zastrupljenja po alkoholu. Golob je že pred enim mesecem stavil z dvema fantoma, da spi je liter žganja, kar je tudi storil. Od tega časa je postal bolehen in tudi popolnoma nezmožen za delo.

Požar v Polzei. Dne 15. t. m. je nastal v poslopju Prymove tovarne za merila požar, ki je tovarno popolnoma uničil. Ko je došla na lice mesta celjska požarna bramba z brizgalnico, je bilo že prepozno. Ogenj je bil namreč že pogašen, tovarna sama pa je bila docela uničena. — Razven celjske požarne brambe so bila navzoča tudi gasilna društva iz Vranskega, Kapljevasi, Braslovo, Žalca, tovarniško iz St. Pavla pri Preboldu in domače iz Polzele. Radi hudega mraza so zmrznile brizgalnice in cevi, vsled česar je bilo gašenje zelo otežkočeno. Neki gasilec je bil nevarno ranjen pri delu. Škoda je sicer zelo velika, a je pokrita z zavarovalnino. Bila je velika nevarnost, da ne nastane ogenj tudi v bližnjem skladišču, v katerem so bile spravljene razne gorljive stvari, kakor petrolej in špirit. Le neumornemu delu gasilcev se je zahvaliti, da ni uničil ogenj še bližnja tovarniška poslopja.

Plesni venček. Kakor smo še poročali, priredi plesni odsek slov. trg. društva „Merkur“ 1. februarja t. l. v veliki dvorani „Nar. Doma“ plesni venček. Plesni odbor se za to prireditev pridno pripravlja, ter bode kakor kaže splošno zanimanje tudi ta prireditev tako lepo uspela, kakor vse dosedanje, ki jih je „Merkur“ priredil. Vabila se bodo v kratkem razposlala. Čisti dobiček je namenjen dobrodelnim napravam društva. Opozarjamo gg. člane in prijatelje društva na ta zaključni venček, ter jih vabimo z rodbinami vred k obilni udeležbi.

Tržaško kolesar. društvo "Balkan" sklicuje za nedeljo dne 21. t. m. ob 3 uri pop. v kavarni „Minerva“ volilni sestanek vseh članov iz Trsta Dutovlje in Zgonik z dnevnim redom: 1., predložitev volilnih imenikov; 2., volitev volilne komisije in sestava liste kandidatov. Obenem se razpiše V. društveni občni zbor za nedeljo dne 11. februarja. 1., redni občni zbor oddelka Dutovlje za dne 2. februarja. 1., redni občni zbor oddelka Zgonik za nedeljo dne 28. t. m. Dnevni redi se objavijo pravočasno. Ker gre za jako važne sklepe, prosimo za polnoštevilno udeležbo, nadalje prosimo vse člane, kateri niso poravnali članarino za leto 1911, da jo čim prej poravnajo. Sprejemajo se novi člani. Društveni sedež kavarna „Minerva“.

Planinski ples ki ga priredi *osrednji odbor „Slovenskega Planinskega Društva“* dne 3. februarja t. l., bo vsekako največja plesna prireditev letošnjega predpusta in bode obenem prava ljudska veselica. Za ples bosta prirejena velika dvorana „Narodnega Doma“ in velika sokolska telovadnica; okrepčila se bodo dobila pri številnih paviljonih v stranskih prostorih velike dvorane, v mali dvorani in sokolski telovadnici. Društvo preskrbi v lastni režiji izborna domača pijačo in mrzle jestvine. Oskrbo paviljonov prevzame damski odbor pod načelstvom *gosp. Franje dr. Tavčarjeve*; vsi paviljoni bodo krasno opremljeni in okinčani, najlepši kras bode pač mnogoštevilni krog sodelujočih dam in mladenc. Zbirajo se šaljive skupine, domači godci in vršil se bode tudi nastop planincev. Ker je glavni namen ta, da naj bode planinski ples nepresiljena ljudska veselica, je želeli, da pride kar največ gostov v narodnih in planinskih nošah. Podrobnosti se objavijo v kratkem.

Ob veliki in animirani udeležbi vršil se je dne 4. t. m. v sokolski telovadni (pri Cenetu) občni zbor Ribniškega Sokola. Izvoljeni so bili bratje: Dr. Schiffer Ant. starosta, Fišer Bog., podstarosta, Oražem Stanko načelnik, Pakiž Emil blagajnik, Klun Ivan tajnik. Odborniki: Peterlin Lipe, Križman France, Klun Ivan (kovač) Disanski Vilko. Velike priprave se delajo za letošnji originalni sokolski ples, kateri se bode vršil 4. februarja v sokolski telovadnici pod imenom »Vsak po svoje«. Dekoracije bodo izborne, vse v stelji.

Popravek. Ni res, da so se dne 22. decembra 1911. v gostilni Antona Turka napili klerikalni bloški prvaki, da so bili na pol podivjani, ni res, da so šli loviti punce po vasi, ni res, da so priredili močje in fantje nanje napad; ni res, da so morale iti v gostilno in da so tam pečenjali z njimi; ni res, da so se po živinsko napili in napevali ter začeli glihati in barantati za svoje žene in dekleta; ni res, da sem jaz Anton Turk tako »zglihal«. Ni res, da so se močje začeli objemati in premetavati po gostilni. Res pa ja, da sta se mudila v moji gostilni le Jurij Turk in Jernej Drobnič, ki sta pripeljala nekaj pohištva in sta se mirnim potom odstranila ob 9. uri zvečer, ne da bi se bil pripetil kak pretep ali sicer kakšna nerednost. Ni res, ni res, i. t. d. No, pa naj imajo, verjel jim takointako ne bo nihče. Op ur.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 18. jan. Dobro poučeni politični in diplomatični krogi pričakujejo z vso gotovostjo, da poda grof Aehrenthal svojo demisijo še pred zasedanjem delegacij. Intenzivna kampanja klerikalcev in vojaške stranke proti zunanjemu ministru je dosegla sedaj svoj vrhunec in konflikt se je že pretvoril v osebnotni politični boj. Tudi slabo njegovo zdravstveno stanje sili grofa Aehrenthala da se umakne iz javnega življenja.

Gradec, 18. jan. V včerajšnji večerni seji mestnega sveta so socialdemokratski obč. svetovalci pričeli pri proračunski debati z obstrukcijo. Seja je trajala celo noč do danes dopoldne. Večina je končno sprejela

socijalistični predlog glede reforme občinskega volilnega reda, nakar je bila seja ob 12 in pol zaključena.

Belgrad, 18. jan. Vesti nekaterih zunanjih listov o kabinetni krizi in o demisiji ministrskega predsednika dr. Milovanovića na kompetentnem mestu odločno zanikujejo.

Carigrad, 18. jan. Vest o razpustu zbornice je bila sprejeta od članov komiteja z velikanskim navdušenjem. Člani opozicije so silno potrdili, ker se niso nadejali takega izida glasovanja. Nove volitve se bodo vršile tudi v Tripolisu V Carigradu je bila vest sprejeta mirno. Le ponekod so bili ojačeni varnostni organi.

Peking, 17. jan. Po atentatu je dobil Juanšikaj od vseh strani cesarstva brzoglavne izraze zadovoljstva. (Če je to res. — Op. ured.)

Peking, 17. jan. V Teguu blizu Čifu je prišlo 300 revolucionarjev, ki so mesto nemoteno zasedli. Iz province Hankau, zlasti iz Čiangčeu poročajo o velikih izgredih. Tudi v Tientsinu je nered.

Manchester, 17. jan. Konferenca proletcent bombaževih manufaktur je sklenila pozvati delavske organizacije na pogajanja v dosegu pakta. Slučaji ki ne tangirajo „Trade Unions“ bi se morali za šest mesecev preložiti. Bodoča konferenca bo 19. t. m.

Tripolis.

Počasi se jasni tudi v glavah laških srboritežev ki se bore v gorkih, s fotelji opremljenih sobanah s — peresom proti Turčiji. Vedno manj je namreč onih navdušenih „Evviva Tripoli italiana, a vedno več glasov proti temu neplodnem pretepavanju na pesku. Sedaj, ko se popolnoma na tiho odpravlja 50000 novih sinov III. Italije na krvolitje te kapitalistiške vojske se je začelo laškemu ljudstvu zdeti, da bi bilo dobro, ako se skliče parlament. Vlada pa zavzema ravno nasprotno stališče, ter vidimo, da je „azijatska“ barbarstva Turčija, tako vsaj kriče o nji laški pisalci v svojih časopisih, bolj parlamentarna od najkulturnejše države. Čuden pojav. Turčija skliče parlament, ter popolnoma jasno komentira na usta svojih poslancev svojemu narodu ves položaj, dočim se Italija boji — svojega za vojne boje silno navdušenega naroda, ter ne skliče parlamenta, čeprav ima sedaj laška zbornica premnogo posla izven vojne. Tudi znane defraudacije v zadevi oskrbovanja klavne živine, govori se o tatvini 300.000 lir, so vznemirile javnost. Laška zmagoslavna kričavost, v zadevi onih 7. turških topničark, ki so jih Lahii sicer z lahkoto zajeli in deloma uničili je bila tudi pretirana v toliki meri, da je celo oficijelno časopisje prililo k prekipevajočim slavospevom nekoliko hladne vode. — V Carigradu imajo pa silno mučen položaj, ker je zbornica odklonila spremembo znanega § 35. ter je sedaj težko zbornico razpustiti, ne da bi se prišlo v konflikt z močno opozicijo, ki hoče vreči mladoturški režim.

Razne vesti.

* **Ponarejeni cekini.** Pri reviziji nekega dunajskega brzovlaka na meji v Vlissingenu so našli več ponarejenih 10 in 20 kronskih cekinov. Vlak je bil sicer za pol ure ustavljen, toda brez vsakega uspeha. Uradnikom se kljub žepni preiskavi vseh železniških potnikov ni posrečilo izslediti ponarejevalcev denarjev.

* **Mraz v Severni Ameriki.** V Newyorku je v nedeljo poginilo za mrazom 12 oseb. Mraz postaja vedno hujši.

* **Nesreča na gorah.** V bližini Chamberija je tri turiste, ki so iskali zavetišča v gorski koči zasačila lavina, jih potegnila s seboj in usmrtila.

* **Kaznenec skočil iz vlaka.** Čedomila Lekoviča iz Obrenovca v Srbiji, 24 let star, so peljali po železnici v Veliko Gorico. Blizu železniške postaje v Odri je prosil Lekovič svojega spremljevalca, naj ga pusti na stran. Ker ga dolgo časa ni bilo iz stranišča,

je spremljevalec odprl vrata. Prostor je bil prazen. Lekovič je skočil skozi okno ter se ubil.

* **Papež ogoljufan.** Iz Rima poročajo, da je policija slednjič aretirala mednarodnega sleparja Gindryja, ki je po raznih krajih Avstrije, Nemčije in Italije oskubel in opeharil bogate cerkvene dostojanstvenike za znatne svote. Premeteni slepar se je izdajal za nečaka kardinala Belmontija. Raznim škofom, kanonikom in prelatom je kazal neko dragoceno fotografijo, na kateri je bil skupno s papežem fotografiran. Visoki cerkveni dostojanstveniki so z veselim srcem in velikim zadovoljstvom sprejemali sleparja pod svojo streho. Gindry je vedno potoval kot kardinal ali pa prelat in je bil tako predrzen, da je v raznih krajih tudi bral sv. mašo. Tudi papeža in razne vaticanske dostojanstvenike je opeharil za večje svote. Sleparja so sprejemali v svoje salone tudi razni visoki plemenitaši in v njih zasebnih kapelah jim je mašo bral s posebno svečanostjo. Maše so mu pa navadno drago plačali.

* **Orli v Švici.** Ker je v Švici vedno manj planinskih orlov, je vlada strogo prepovedala streljati jih ter je določila, da plača vso škodo provzročeno po tej jedi. Prvi račun, ki je bil predložen v tem oziru glasi na 14 jagnjet, 4 koze in eno mačko v skupni vrednosti 113 frankov. Ne ve se koliko časa se bo zljubilo švicarski vladi podpirati orla vendar se tu vidi, da ima švicarska vlada precej umevanja do naravne krasote. Tudi nekaj.

* **Velikanski požar na Japonskem.** Iz Tokija poročajo: V mestu Osaki je izbruhnil 16. t. m. velikanski požar, ki je upepelil in razrušil 5268 hiš. Nad 30.000 oseb je brez hiše.

* **Vohun — zopet obsojen.** Škandalozni procesi zaradi vohunstva so v novjšem času vedno na dnevnem redu — v naši blaženi Avstriji. Na Dunaju se je že skoro zasnoval poseben kazenski senat, ki sodi samo vohune. Te dni je dunajsko kazensko sodišče zopet sodilo nečednega vohuna, bivšega infanterijskega poročnika Simonidesa, ki je obdolžen vohunstva v prid neke tuje vele-sile, goljufije, ker je v Splitu ogoljufal bankirja Miletiča za 15 000 K in napačne zglasitve. Po dvodnevni obravnavi je sodišče spoznalo Simonidesa za krivega vseh gorenjih deliktov in ga obsodilo v štiriletno težko ječo in potem v izgon iz Avstrije, ker je Simonides ogrski državljani.

* **Največji parnik na kolesa.** Na jezeru Erije, med Clevelandom in Buffalo v Ameriki je promet s pašezirji silno narastel. Da odpomorejo pomanjkanju prometnih sredstev, napravili so velikanski parnik na kolesa, največji te vrste na vsem svetu. Imenuje se „La city of Detroit“ in meri po dolgoti 192 m, a po širokosti 42 m., dočim merijo kolesa v premeru 9 m. Parnik ima v vsem 500 kabin, ter stane ca. 8 milijonov frankov. Vsekakor si znajo Amerikanci hitreje pomagati kot mi zastareli in zaostali Evropejci. Cene na parnikih, katerih je na tem jezeru vse polno so zelo nizke, kar silno poveča promet. Vsi parniki na tem jezeru so s kolesi.

* **Čuden človek.** V državi Ohio, v mestu Toledo živi čuden človek, čistilec šip in hišne opreme po imenu Karel Schuppel, znan v vseh zdravniških krogih. Ima namreč vse organe na nepravem mestu. Srce meso na levi nosi prav tik želodca, ki je edini na mestu, jetra ima tam kjer drugi sinovi Adama jetra, vranico, žolč in drugo ima vse narobe, tudi čreva niso na mestu. Vendar ta čudni Karol ne čuti nikakega nereda v svojem življenju, je močan in dela od zore do mraka. Šele ko je bil vsled prehlajenja, v starosti 18-ih let pri nekem zdravniku, je le ta konstatiral na njem vse te nerodnosti. Sedaj ga zdravniki in profesorji na vseučiliščih večkrat z Röntgenovimi žarki razkazujejo slušateljem, s čimur si čudni Karol zasluži mnogo denarja, brez posebnega truda.

Majhna soba se išče v Trstu pri slovenski družini. Ponudbe na upravo „Jutra“, Via San Francesco d'Assisi 20.

Izdajatelj, glavni in odgovorni urednik **Milan Plut**. Tiska Tiskarna Dolenc (Fran Polić) v Trstu.

Kmetska posojilnica

r. z. z n. z.

obrestuje hranilne vloge po

Stanje hranilnih vlog: dvajset milijonov.

4

1/0
2/0

Ljubljanske okolice

v Ljubljani

brez vsakršnega odbitka.

Popolnoma varno naložen denar.

Rezervni zaklad: nad pol milijona.

Citajte in razširjajte **edini** slovenski neodvisni dnevnik „Jutro“.

„VYDROVKA“
ta dobra žitna kava,
otročka moka, oblati in drugi
izdelki edino svoje vrste.
Časopis „Domači Prijatelji.“ — Zahtevajte cenik.

**VYDROVA
TOVARNA
HRANIL
PRAGA-VIII**

Adresar

ki vsebuje

splosne praktične tabele, železnice, pošte, politično, finančno in deželno upravo, sodišča, šolstvo, klerus, združništvo, krajevni repertorij, naslove protokoliranih in neprotokoliranih trgovcev, obrtnikov, zdravnikov, odvetnikov, hotelov in društev na Kranjskem, splošni naslovnik za Ljubljano itd. izide v par dnevih v založništvu trdke

Universal v Ljubljani

Cena 10.— K.

Naslovne označbe vsebine so trijezične in sicer slovenske, nemške in italijanske.

Vsak praktičen človek si nabavi „Adresar“, pridobiten trgovec, obrtnik in industrijec v njem inserira, umen konsument išče v njem producenta.

M. RAVTAR

delikatesna trgovina in vinarna

Ljubljana — Jurčičev trg št. 3

priporoča svojo veliko zalogo raznih

jestvin, finih namiznih in desertnih vin, likerjev, knjaka in šampanjca

Export kranjskih klobas.

Slav. društvom posebno nizke cene. Za veselice dam blago tudi v komisijsko prodajo.

— Številka telefona 291. —

Glavno zastopstvo
za Kranjsko s sedežem
v Ljubljani

odda dobro vpeljana zavarovalnica.

Reflektanti vpošljite pismene ponudbe z navedbo referenc pod šifro «Glavni zastop 1000» na upravnništvo tega lista v Ljubljani, Poljanska cesta št. 7.

Priporoča se za vsa v svojo stroko spadajoča dela

J. ZAMLJEN

čevljarski mojster

v LJUBLJANI

Sodnijska ulica št. 3.

Dobe se tudi izgotovljena obuvala.

Izdeluje prave gorske in telov. čevlje.

Hôtel „TRIGLAV“

na Jesenicah

oddaljen 2 minuti od kolodvora, sobe za tujce, dobra kuhinja, najboljša vina, cene nizke.

Kavarna z biljardom.

LOVRO HUMER, hotelir.